

STORTINGET

Innst. 219 S

(2024–2025)

Innstilling til Stortinget
fra næringskomiteen

Meld. St. 12 (2024–2025)

Innstilling fra næringskomiteen om Noregs fiske-
riavtalar for 2025 og fisket etter avtalane i 2023 og
2024

Komiteens behandling

Sakens dokumenter er tilgjengelige på sakssiden på
stortinget.no.

Til Stortinget

Sammendrag

Noreg er ein havnasjon med rike fiskeressursar. Dei store mengdene fisk i norske farvatn har gjeve mat, arbeid og inntekt til det norske kystfolket til alle tider. I 2024 eksporterte Noreg villfanga fisk og fiskeprodukt for 44,9 mrd. kroner, som vart ny rekord.

Noreg deler rundt 90 pst. av fiskeressursane vi haustar av, med andre land gjennom gjensidige avtalar på ressursforvaltingsområdet. Det er forvaltninga av desse ressursane som er temaet for dei årlege fiskeriatvalane. Avtalane skal sikre at haustinga av fiskebestandane er berekraftig. Dei er difor baserte på uavhengige vitenskaplege råd om kvotar og forvaltningstiltak og inneheld forpliktande føresegner om kvotefordeling, forvaltningstiltak og kontrollsamarbeid.

I kapittel 2 inneheld meldinga ei kort innføring i tema som er viktige i det internasjonale fiskerisamarbeidet. Dei ulike organisasjonane for fiskeriforvaltning som Noreg deltek i, er presenterte i kapittel 3. Kapittel 4 inneheld ein gjennomgang av status og vitenskapleg rådgjeving for dei ulike bestandane. Kapittel 5 gjer greie for hovudtrekka i fisket etter avtalane Noreg hadde med andre land i 2023 og 2024.

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Tobias Hangaard Linge, Runar Sjøstad, Rune Støstad og Solveig Vitanza, fra Høyre, Nikolai Astrup, Olve Grotle, Sveinung Stensland og Lene Westgaard-Halle, fra Senterpartiet, Nils T. Bjørke, Per Ivar Lied og lederen Erling Sande, fra Fremskrittspartiet, Sivert Bjørnstad og Bengt Rune Strifeldt, fra Sosialistisk Venstreparti, Kari Elisabeth Kaski, fra Rødt, Geir Jørgensen, fra Venstre, Alfred Jens Bjørlo, og fra Miljøpartiet De Grønne, Rasmus Hansson, viser til at meldingen omtaler fiskeriatvalene Norge har inngått med andre land for 2025 og fisket etter avtalene i 2023 og 2024.

Komiteen viser til at Norge er blant verdens fremste havnasjoner med rike fiskeressurser, og er av de største sjømateksportørene. I 2024 eksporterte Norge villfanget fisk og fiskeprodukter til en verdi på 44,9 mrd. kroner, som er ny eksportrekord. Komiteen merker seg at vi deler rundt 90 pst. av fiskeressursene med andre land gjennom gjensidige ressursforvaltningsavtaler, for å sikre at høstingen av fiskebestandene er bærekraftig. De er derfor basert på uavhengige vitenskapelige råd om kvoter og forvaltningstiltak, og innebærer forpliktende forutsetninger om kvotefordeling, forvaltningstiltak og kontrollsamarbeid.

Komiteen viser til at Norge vanligvis inngår fire typer internasjonale fiskeriattaler; tosidige avtaler, trepartsavtaler, kyststatsavtaler og avtaler i regionale fiskeriforvaltningsorganisasjoner. Norge inngår tosidige avtaler med Russland, EU, Storbritannia, Færøyene, Island og Grønland. Avtalene med Russland og trepartsavtalen med EU og Storbritannia er de mest omfattende og gjelder felles forvaltning av bestandene vi deler i henholdsvis Barentshavet og Nordsjøen.

Komiteen merker seg at den samlede fangstverdien av alle avtalene i 2024 var på om lag 78 mrd. kroner, omregnet i norske priser for førstehåndsomsetning, hvorav Norges del var en tredel på om lag 24 mrd. kroner.

Komiteen viser til Norges holdning og fordømmelse av Russlands fullskala militærangrep på Ukraina og har derfor innført historisk strenge sanksjoner. Det bilaterale samarbeidet med Russland er nedskalert til et minimum. Samtidig har Norge et ansvar for å forvalte fiskeriresursene i Barentshavet på en måte som sikrer framtidig høsting av ressursene. Komiteen merker seg at Norge har valgt å videreføre fiskerisamarbeidet innen forskning, regulering og kontroll fordi dette er bærende element for en forsvarlig og bærekraftig forvaltning av de bestandene som blir forvaltet av Norge og Russland, og er av stor betydning, også for andre land. Norge og Russland har avtalt totalkvoter på fellesbestandene i Barentshavet og fordelingen mellom Norge, Russland og avsetning til tredjeland.

Komiteen viser til at det er tre overordnede mål som ligger til grunn for Norges medvirkning i de ulike forhandlingsprosessene og de internasjonale organisasjonene for ressursforvaltning:

- Å fremme en bærekraftig forvaltning av de levende marine ressursene, basert på den beste tilgjengelige vitenskapelige kunnskapen og en økosystembasert tilnærming.
- Å sikre Norge en rettferdig del ved kvotefordeling av felles regulerte bestander.
- Å sikre tilfredsstillende kontroll og håndheving innen de forvaltningsregimene Norge tar del i.

Medlemene i komiteen frå Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Raudt merkar seg at det har vore svært krevjande forhandlingar med EU om fisket i dei nordlege farvatna etter at Storbritannia gjekk ut av EU. Desse medlemene vil

framheve viktigheita av nasjonal kontroll over fiskeriresursane og vidare at det er Noreg aleine som skal fastsetje kvotar og reguleringar i norske farvatn, inkludert fiskevernsona ved Svalbard. Desse medlemene merkar seg at Noreg den 28. april 2022 kom fram til ei semje med EU om fisket i dei nordlege farvatna, i likskap med semja som Noreg og Storbritannia inngjekk i desember 2021. Desse medlemene vil understreke at denne må ligge fast, og viser til følgjande utdrag frå meldinga:

«Forståinga er basert på at det er Noreg, og Noreg aleine, som kan fastsetje reguleringar av fisket i fiskevernsona. Ho inneheld òg ei anerkjenning av at det etablerte fiskerisamarbeidet mellom kyststatane i nord har gjeve berekraftige resultat gjennom mange tiår. Forståinga gjekk vidare ut på at Noreg fastsette ein høgare torskekvote for 2022 enn for 2021, for fartøy frå medlemsstatar i EU. EU skulle på si side gjennomføre visse tekniske reguleringar for å fremje berekraftig fiske i området.»

Desse medlemene merker seg vidare at EU framleis ikkje har implementert krava som ligg til grunn for denne forståinga, og at det etter fleire år med diskusjonar og forhandlingar framleis ikkje er semje. Desse medlemene merkar seg at det ved siste forsøk på å kome til semje, i 2024, på nytt vart slått fast at Noreg, i tråd med havretten, har rett til å fastsetje kvotar, og rett til å regulere og forvalte fiskeriresursane i havområda som er underlagde norsk suverenitet, og at dette inkluderer fiskevernsona ved Svalbard.

Desse medlemene merkar seg at det står att å kome fram til ei semje med EU om bruk av oppsamlingspose i Smottholet, og at Noreg held fram arbeidet med å få alle landa til å slutte seg til forbodet.

Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av en samlet komité.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til meldingen og rår Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

Meld. St. 12 (2024–2025) – Noregs fiskeriattaler for 2025 og fisket etter avtalane i 2023 og 2024 – vedlegges protokollen.

Oslo, i næringskomiteen, den 8. april 2025

Erling Sande

leder

Bengt Rune Strifeldt

ordfører